

## **RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES**

### **QUEIXA RELATIVA AL DRET A LA IGUALTAT I A LA DIVERSITAT (PREVENCIÓ I SEGURETAT)**

#### **ANTECEDENTS**

##### **Descripció dels fets objecte de la queixa**

En data 22 de març de 2024, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- El dia 17 de gener de 2024, a les 22:58 hores, la ciutadana passejava el seu gos pel carrer de Ramon Turró. El gos va començar a orinar en una paret quan va aparèixer un agent de la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB), que es va adreçar a ella informant-la que l'animal no podia orinar en aquell lloc.
- Explicava que, en aquell moment, va manifestar la voluntat de netejar la paret i l'agent no la va escoltar. A continuació, va agafar el gos sense el seu consentiment, la qual cosa li va generar estrès.
- Segons deia, durant la intervenció, l'agent es va mostrar maleducat i, després de denunciar-la, va fer un comentari sobre el seu origen estranger.
- Manifestava que a la vorera del davant s'estava reproduint la mateixa infracció per part d'una persona d'origen espanyol, i els agents no van intervenir.
- Considerava que la intervenció de l'agent tenia motivacions racistes i xenòfobes, i afegia que tenia dificultats per entendre l'idioma.
- Apuntava que no havia interposat recurs contra el procediment sancionador, però desitjava que es tingués coneixement de l'actuació inapropiada de l'agent policial que havia intervingut.

El dia 29 d'octubre de 2024, va autoritzar la Sindicatura per facilitar les seves dades personals a l'Àrea de Prevenció i Seguretat, a fi de tramitar la queixa.

##### **Actuacions fetes**

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se **a l'Àrea de Prevenció i Seguretat** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 31 d'octubre de 2024, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

### **Resposta dels òrgans afectats**

El dia 29 de novembre de 2024, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa les actuacions dutes a terme per l'Ajuntament, a fi d'investigar sobre la conducta de l'agent policial.

## **CONSIDERACIONS**

### **1. Actuacions internes per comprovar els fets denunciats**

En l'escrit de resposta de la GUB a la Sindicatura, s'informa que la Unitat de Deontologia i Afers Interns (UDAI) de la GUB va iniciar una informació reservada per fer les gestions corresponents i aclarir les circumstàncies dels fets, així com per obtenir tota la informació al respecte i analitzar possibles responsabilitats disciplinàries de l'agent que va intervenir.

En aquest sentit, un dels objectius d'aquesta unitat policial és el de contribuir a prevenir, detectar i investigar conductes contràries a l'ètica policial o a la legalitat vigent.

En el marc de la informació reservada, es va recollir la versió de l'agent policial segons el qual, en observar que la persona interessada estava infringint l'article 23.1.b de l'Ordenança de protecció, tinença i venda d'animals, que prohibeix les miccions a les façanes dels edificis i al mobiliari urbà, la va informar sobre la infracció i aquesta no va fer cas de les seves indicacions i per aquest motiu la va denunciar.

A continuació, el 12 de novembre de 2024, des de la UDAI es va contactar telefònicament amb la ciutadana, que va manifestar tenir problemes amb l'idioma i va demanar contactar a través de correu electrònic. El mateix dia 12 de novembre la promotora de la queixa va enviar un correu electrònic a la UDAI, en què detallava els

fets ocorreguts amb la mateixa informació que feia constar en l'escrit de queixa a la Sindicatura.

La guàrdia urbana afegeix que no s'han acreditat elements de prova que indiquin un tracte irrespectuós o inadequat vers la ciutadana, i tampoc disposen d'elements objectius per considerar que la intervenció policial tenia motivacions racistes i xenòfobes.

## **2. La prevalença de la versió dels agents quan és contrària a la que ofereixen les persones afectades per una intervenció policial**

Convé recordar el fet que, davant la manca d'una activitat probatòria suficient per part de la persona denunciada, l'article 77.5 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú (LPACAP), atorga el valor probatori als fets constatats per funcionaris als quals se'ls reconeix la condició d'autoritat, i que han estat formalitzats en document públic, observant els requisits legals pertinents.

Ara bé, aquesta presumpció de veracitat s'estén als fets infractors constatats. Aquí, cal recordar que, **quan es denuncia els agents per un tracte inadequat, les seves declaracions tenen el mateix valor que les de la resta de les parts implicades en els fets**, tot i que siguin agents de l'autoritat. Per tant, no tenen la presumpció de veracitat que sí que opera en altres àmbits, com el de la denúncia.

Per això, quan els agents informen sobre les circumstàncies que envolten uns fets, poden demostrar un interès subjectiu que cal tenir en compte. No vol dir que no diguin la veritat, sinó que **és possible que expliquin els esdeveniments amb la càrrega de subjectivitat pròpia de qui pot ser part perjudicada**, ja que, si es constata la versió del ciutadà, pot tenir conseqüències disciplinàries sobre l'agent.

La Sindicatura de Greuges, però, coneix la dificultat que comporta provar una actitud impròpia dels agents policials quan no es disposa d'elements probatoris, atesa la immediatesa amb la qual s'acostumen a produir.

En aquest cas, aquesta institució no té prou elements per pronunciar-se sobre el tracte que l'agent policial va dispensar a la ciutadana. Per aquest motiu, es considera **necessari recordar als agents policials l'obligació que tenen de dispensar en tot moment un tracte correcte i atent a la ciutadania**, ja que són servidors públics.

Convé destacar que els agents de la GUB han de procurar auxiliar i protegir la ciutadania sempre que les circumstàncies ho aconsellin, i facilitar informació completa i tan àmplia com sigui possible sobre les causes i la finalitat de les seves intervencions. Aquesta obligació està recollida a l'article 10.2 b) de la Llei 16/1991, de les policies locals, que considera com a falta lleu la incorrecció de tracte envers la ciutadania.

La Sindicatura considera del tot indispensable que la UDAI tingui coneixement de les situacions denunciades per la ciutadania relatives al tracte dispensat pels agents, per poder fer un seguiment acurat dels agents en cas de rebre més denúncies com aquesta.

### **3. El tracte dispensat pels agents policials a persones racialitzades**

Pel que fa a la possible motivació racial a què apunta la promotora de la queixa, aquesta Sindicatura ja s'hi ha referit en altres ocasions, amb motiu d'altres queixes. En aquest punt, cal recordar que la policia duu a terme una tasca important en la lluita contra el racisme i la discriminació, perseguint aquestes conductes i vetllant per la seguretat en una societat diversa, amb respecte dels drets humans. Tot i això, no es poden descartar conductes individuals puntuals.

En aquesta línia, tant la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana, com el Codi d'ètica de la policia de Catalunya recullen, com a principis rectors de l'acció dels poders públics en relació amb la seguretat ciutadana, els **principis d'igualtat de tracte i no-discriminació en l'exercici de les potestats i les facultats reconegudes per la llei**.

Malgrat això, en circumstàncies com la que és objecte d'estudi, la Sindicatura detecta un problema de confiança de la ciutadania en l'actuació dels cossos policials quan en les intervencions hi ha persones de perfil racialitzat o de col·lectius minoritaris.

Per garantir que la funció policial es duu a terme amb total neutralitat, la GUB, a través de la UDAI, disposa de controls interns que investiguen possibles supòsits de discriminació per part dels agents. En aquest cas, no es té coneixement de cap incident anterior d'aquesta mena de l'agent que va intervenir en l'actuació denunciada per la interessada.

Tot i això, considerem que, més enllà de la investigació iniciada arran de les queixes de la ciutadania sobre actuacions concretes, seria interessant fer estudis amplis per determinar si hi ha elements que puguin fer pensar en possibles accions discriminatòries dins del cos.

Així mateix, aquesta Sindicatura opina que cal incorporar mesures preventives, com la necessitat urgent de millorar l'accés i la representativitat de les minories ètniques en els cossos policials per aconseguir reflectir el perfil demogràfic de la societat que representen.

De fet, la Comissió Europea contra el Racisme i la Intolerància (ECRI), en la lluita contra el racisme i la discriminació racial en l'àmbit policial, es pronuncia en el mateix sentit. L'ECRI ressalta la **importància d'establir bones relacions comunitàries**

**entre la policia i els grups minoritaris i insisteix en la necessitat de fomentar la contractació de membres de grups minoritaris dins la policia.**

Ara per ara, **al cos de la GUB no es reflecteix aquesta representació de la diversitat de la composició social de la ciutat.** Per això, la Sindicatura està insistint en la necessitat que s'implementin més accions positives tendents a facilitar tant l'accés al cos policial com la representativitat dels col·lectius minoritaris de la ciutat de Barcelona.

Som conscients de les limitacions legals en aquesta matèria. Però també coneixem la voluntat municipal d'aconseguir una representació plural i diversa en el cos policial i, per això, en el marc de les seves possibilitats d'actuació, s'està treballant conjuntament amb altres àrees municipals per establir mesures que ho facin possible.

## **DECISIÓ**

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **no disposem de prou elements per constatar que l'actuació de l'Àrea de Prevenció i Seguretat no hagi estat ajustada a dret, pel que fa al tracte que l'agent policial va dispensar a la ciutadana**

Això no obstant, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recordar a l'Àrea de Prevenció i Seguretat** que té l'obligació d'actuar amb absolut respecte en les seves relacions amb la ciutadania, a la qual serveixen.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.

**SINDICATURA  
DE GREUGES**  
DE BARCELONA

**David Bondia Garcia**

Ronda Sant Pau, 43-45  
08015 Barcelona  
93 413 29 00  
sindicaturabarcelona@bcn.cat  
www.sindicaturabarcelona.cat